

DECIZIA
РЕШЕНИЕ

№ ____ от _____ 2025 г

Проект
Перевод

Об утверждении муниципального бюджета Бэлць на 2026 год (в первом чтении)

На основании п. п) ч.(2) ст.14 Закона РМ о местном публичном управлении №436-XVI от 28.12.2006 года, ст.55 Закона о публичных финансах и бюджетно-налоговой ответственности №181 от 25.07.2014 г., ст.21 Закона РМ о местных публичных финансах №397-XV от 16.10.2003 года, Налогового Кодекса РМ №1163-XIII от 24.04.1997 года, Закона РМ №419-XVI от 22.12.2006 года о долге публичного сектора, государственных гарантиях и государственном рекредитовании, с последующими изменениями и дополнениями, Приказа Министерства финансов №124 от 21.12.2023 об утверждении Методологического руководства по разработке, утверждению и изменению бюджета, инструктивного письма Министерства Финансов №06/2-07-30 от 25.08.2025 года об особенностях разработки органами местного публичного управления проекта местных бюджетов на 2026 год и прогноза на 2027-2028 годы, -

Совет муниципия Бэлць РЕШИЛ:

1. Утвердить:
 - 1.1. Муниципальный бюджет на 2026 год по доходам в сумме 1 204 217,1 тыс.леев и расходам в сумме 1 245 363,4 тыс.леев, бюджетное сальдо в сумме - 41 146,3 тыс.леев;
 - 1.2. Основные показатели и источники финансирования муниципального бюджета, согласно приложению №1;
 - 1.3. Лимит публичного долга и лимит гарантий муниципия Бэлць, согласно приложению №2.
2. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на специализированные консультативные комиссии по финансово-экономической деятельности, по муниципальному хозяйству, управлению имуществом и защите окружающей среды, по сотрудничеству с другими органами, побратимству, туризму, культурам и социально-культурной деятельности, по праву и дисциплине, по образованию, социальной защите и здравоохранению.

Председательствующий на _____
очередном заседании Совета мун.Бэлць

Контрассигнует:
Секретарь Совета мун.Бэлць

**ОБЩИЕ ПОКАЗАТЕЛИ И ИСТОЧНИКИ ФИНАНСИРОВАНИЯ
МУНИЦИПАЛЬНОГО БЮДЖЕТА БЭЛЦЬ НА 2026 ГОД**

Наименование	Код Эко	Сумма, тыс.леев
I. ДОХОДЫ, всего	1	1 204 217,1
в том числе: трансферты из государственного бюджета		792 435,5
II. РАСХОДЫ И НЕФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ, всего	2+3	1 245 363,4
III. БЮДЖЕТНОЕ САЛДО	1-(2+3)	-41 146,3
IV. ИСТОЧНИКИ ФИНАНСИРОВАНИЯ, всего	4+5+9	41 146,3
Внутренние займы от финансовых учреждений	552	41 146,3
Получение займа от финансовых учреждений	552110	64 200,0
Возврат займа от финансовых учреждений	552120	-13 899,7
Возврат внешних займов от международных финансовых организаций	595220	-9 154,0

ГОДОВАЯ ПРОГРАММА ЗАИМСТВОВАНИЙ И ЗАДАЧИ ПОЛИТИКИ УПРАВЛЕНИЯ ПУБЛИЧНЫМ ДОЛГОМ МУН. БЭЛЦЬ, НА 2026 ГОД

а) ГОДОВАЯ ПРОГРАММА ЗАИМСТВОВАНИЙ

Наименование кредитора	Назначение займа	Сумма займа (единицы)	Валюта займа	Условия кредитования			
				Освоение займа (период)	Дата погашения займа	Год начала погашения	Процентная ставка
Займы, заключенные ранее (внутренние/внешние) и действующие по состоянию на 01 января 2026 год							
Moldind conbank S.A.	Ремонт и обслуживание улиц и мостов муниципия Бельцы	60 000 000,0	MDL	2022-2023	15.08.2027	2023	8,72
Moldind conbank S.A.	Строительство новой дороги в продолжение ул. Л.Доватор, с выходом в сторону пересечения ул. Киев и ул. 1 Май	80 000 000,0	MDL	2025-2027	10.06.2030	2027	6,6
Европейский Банк Реконструкции и Развития	Проект городской мобильности и уличного освещения в муниципии Бельцы в рамках программы „GrCF2 W2 E2”	4 600 000,0	EURO	2023-2024	14.09.2035	2026	4,9 + euribor в среднем за 6 месяцев

ЗАДАЧИ ПОЛИТИКИ УПРАВЛЕНИЯ ПУБЛИЧНЫМ ДОЛГОМ МУН. БЭЛЦЬ

Примэрия мун. Бэлць осуществляет управление местным публичным долгом максимально ответственно, строго соблюдая принцип долгосрочной финансовой устойчивости.

Задачи политики управления долгом были разработаны в соответствии с:

1. ст. 47 Закона № 419/2006 года о долге публичного сектора, государственных гарантиях и государственном рекредитовании;
2. ст. 48 ч. (3) п. с) Закона № 181/2014 года о публичных финансах и бюджетно-налоговой ответственности;
3. методологией и рекомендациями Министерства финансов (информационное письмо № 06/2-07-30 от 25.08.2025 года);
4. бюджетным прогнозом на среднесрочный период на 2026–2028 годы, разработанным Министерством финансов;
5. национальной программой «Управление государственным долгом на среднесрочный период (2025–2027 годы)», утверждённой Постановлением Правительства № 892/2024 года.

Основные задачи муниципия Бэлць на период 2026–2028 гг.:

1. Поддержание местного публичного долга на устойчивом, безопасном уровне и ниже предельных норм, установленных законодательством;
2. Минимизация стоимости заимствований в средне- и долгосрочной перспективе;
3. Диверсификация источников финансирования, включая привлечение внутренних и внешних займов на выгодных условиях (включая гранты и льготные кредитные линии);
4. Продление среднего срока погашения портфеля и снижение рисков рефинансирования.

Проактивное управление основными факторами риска:

- колебания процентных ставок;
- колебания валютного курса.

Ключевые показатели мониторинга (средний срок погашения, доля долга с плавающей ставкой, график погашения и др.) будут рассчитываться и представляться ежеквартально в Министерство Финансов в соответствии с требованиями законодательства.

Несмотря на то, что текущий долг мун. Бэлць является одним из самых низких в стране, мы продолжим соблюдать максимальную осторожность. Любая новая возможность привлечения финансирования будет тщательно проанализирована, чтобы ни один заёмный лей не поставил под угрозу финансовое равновесие муниципию или благополучие его жителей.

Фундаментальная задача управления публичным долгом мун. Бэлць

Обеспечение покрытия в любой момент бюджетного дефицита и платежных обязательств муниципия по максимально возможной низкой стоимости, одновременно сохраняя очень низкий уровень риска и гарантируя, что долг останется на 100 % устойчивым в краткосрочному, среднесрочному и долгосрочному периоду.

Специфические задачи управления публичным долгом мун. Бэлць на период 2026–2028 годы:

Задача № 1. Заключение контракта любого займа (внутреннего, рекредитованного государством или внешнего) исключительно на основе наилучшего соотношения стоимость–риск.

Задача № 2. Минимизация операционных и финансовых рисков, связанных с долгом. Для достижения этих целей Примэрия мун. Бэлць обязуется:

1. Постоянно мониторизировать устойчивость местного публичного долга;
2. Ежеквартально оценивать и управлять всеми рисками, связанными с долговым портфелем и выданными гарантиями;
3. Обеспечивать полную прозрачность — все займы и их условия будут публичными;
4. Идентифицировать и вести переговоры по новым выгодным источникам финансирования (длительные сроки погашения, низкие процентные ставки, льготные периоды);

5. Строго соблюдать правовые ограничения, предусмотренные Законом № 397/2013 года:
- займы для покрытия временного кассового разрыва со сроком погашения в том же бюджетном году;
 - максимум 5,0% от утверждённых собственных доходов;
 - ежегодные платежи по обслуживанию инвестиционного долга — ниже установленного законом лимита, рассчитываемого ежегодно согласно ст. 15 ч. (5) Закона № 397/2013 года.

6. Предоставлять абсолютный приоритет платежам по обслуживанию долга перед всеми другими расходами в соответствии со ст. 29 ч. (5) Закона № 397/2013 года.

Прогнозы обслуживания долга на 2026–2028 годы были рассчитаны с использованием официальных обменных курсов, рекомендованных Министерством финансов (информационное письмо № 06/2-07-30 от 25.08.2025 года).

Показатель 2026 2027 2028

USD/MDL 17,2 17,2 17,2

EUR/MDL 19,9 19,9 19,9

Уровень публичной задолженности мун. Бэлць (среднесрочный прогноз на 2026–2028 годы)

1. Общий публичный долг на долгосрочный период (для инвестиций и капитальных ремонтов)

Дата	млн. леев		
	31.12.2026	31.12.2027	31.12.2028
Общий публичный долг, в том числе:	300,3	240,9	186,2
– сумма основного долга по займам и гарантиям	253,5	208,1	164,1
– расходы на обслуживание (проценты и др.)	46,8	32,8	22,1

Вывод: Долг сокращается каждый год более чем на 50–60 млн леев. К концу 2028 года у нас будет самый низкий уровень задолженности за последние годы.

2. Доля долга в собственных доходах мун. Бэлць (наиболее важный показатель устойчивости)

Год	2026	2027	2028
Доля публичного долга (%)	14,4 %	17,0 %	14,9 %
Сумма основного долга по займам и гарантиям (млн. леев)	42,4	45,4	44,0
Расходы на обслуживание долга (млн. леев)	16,7	14,0	10,7
Прогнозируемые собственные доходы (млн. леев)	411,8	350,0	366,9

Вывод: Уровень задолженности значительно ниже установленных законом пределов и остаётся абсолютно безопасным для погашения долгов.

3. Стоимость долга для бюджета (проценты и комиссии)

Год	2026	2027	2028
Доля в общих расходах бюджета (%)	3,7 %	4,0 %	2,9 %
Сумма процентов и комиссий (млн. леев)	16,7	14,0	10,7

Год	2026	2027	2028
Общие бюджетные расходы, без трансфертов специального назначения (млн. леев)	453,3	349,7	366,9

Доля расходов на проценты остаётся относительно стабильной или слегка снижается. Даже, если абсолютная сумма значительно уменьшается, доля остаётся в пределах 2,9–4,0 %. Это означает, что снижение стоимости долга почти пропорционально снижению общих расходов бюджета (в 2027 году доля даже слегка увеличивается, так как общие расходы уменьшаются быстрее, чем проценты).

Структура портфеля публичного долга мун. Бэлць (прогноз на 31 декабря)

Показатель	31.12.2026 (млн. леев)	Доля (%)	31.12.2027 (млн. леев)	Доля (%)	31.12.2028 (млн. леев)	Доля (%)
Публичный долг, всего:	300,3	100,0	241,0	100,0	186,3	100,0
Примэрия муниципия Бэлць, в том числе:	210,6	70,1	161,8	67,2	117,1	62,9
– внутренний публичный долг	97,3	32,4	64,3	26,7	34,6	18,6
– внешний публичный долг	113,3	37,7	97,5	40,5	82,5	44,3
Выданные гарантии, в том числе:	89,7	29,9	79,2	32,8	69,2	37,1
– публичный долг, рекредитованный государством	54,2	18,1	51,8	21,4	49,4	26,5
– гарантированный внешний публичный долг	35,5	11,8	27,4	11,4	19,8	10,6

Основные риски и способы их контроля

Тип риска	Что это значит	Как защитить
Валютный риск	Около 49–55 % долга номинировано в евро и долларах	Заклучить контракты с валютными хедж-клаузы и постепенно увеличивать долю займов в леях
Процентный риск	Часть внешних займов имеет плавающую ставку (Euribor 6M)	Фиксировать ставки на долгосрочный период там, где это возможно, и поддерживать резервы ликвидности
Риск рефинансирования	В течение года необходимо погасить крупные суммы	Составить график погашения линейно, избегая концентрации сроков погашения в одном году
Операционный риск	Человеческие ошибки, проблемы с ИТ и т.д.	Строгие процедуры и ежеквартальная отчетность

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Deciziei Consiliului municipal Bălți „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălți pe anul 2026”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de decizie a fost elaborat de către Direcția Generală Financiar-Economică.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de decizie este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare: Legea RM privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, Legea RM nr.181 din 25.07.2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, Legea RM privind finanțele publice locale nr.397-XV din 16.10.2003, Ordinul Ministerului Finanțelor nr.124 din 21.12.2023 cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, circulara Ministerului Finanțelor nr.06/2-07-30 din 25.08.2025 privind particularitățile elaborării de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor bugetelor locale pentru anul 2026 și a estimărilor pe anii 2027-2028.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
Proiectul de decizie are ca obiectiv principal promovarea unei politici bugetar-fiscale care să asigure sustenabilitatea bugetară și gestionarea responsabilă a finanțelor publice, printr-o administrare eficientă și transparentă a resurselor financiare ale municipiului Bălți pentru anul 2026. Proiectul de decizie urmărește orientarea bugetului local către dezvoltarea durabilă a comunității, prin echilibrarea veniturilor și cheltuielilor bugetare, precum și prin finanțarea priorităților locale în diverse domenii de interes public. Totodată, proiectul vizează implementarea unor măsuri pentru crearea și consolidarea unor finanțe publice sănătoase, axate pe eficientizarea calitativă a cheltuielilor publice, creșterea transparenței în procesul decizional și utilizarea responsabilă a resurselor bugetare. În acest mod, se urmărește asigurarea unei baze financiare stabile care să susțină dezvoltarea economică și socială echilibrată a municipiului.
4. Analiza impactului de reglementare
Proiectul de decizie reglementează modul de elaborare, administrare și utilizare a bugetului municipal pentru 2026, asigurând un cadru clar și responsabil de gestionare a finanțelor publice. Reglementarea propusă contribuie la creșterea eficienței cheltuielilor, la transparența procesului decizional și la consolidarea disciplinei financiare, având un impact pozitiv asupra stabilității bugetare și dezvoltării durabile a municipiului Bălți.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Prezentul proiect nu are scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu legislația în vigoare, proiectul de decizie necesită avizarea și consultarea publică.
7. Concluziile expertizelor
Nu deține efecte de corupție. Nu conține scop de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Este în concordanță cu legislația în vigoare.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Implementarea prevederilor proiectului nu necesită modificarea altor acte normative. Proiectul a fost elaborat în corespundere cu dispozițiile legale și este în concordanță cu cadrul juridic existent.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Aprobarea proiectului de decizie nu implică realizarea unor măsuri adiționale pentru implementare.

Șef Direcție Generală Financiar-Economică
Coordonat:
Viceprimar al mun.Bălți

Vera RUSU

Ghenadie ȘMULSCHII

AVIZ
referitor la proiectul de decizie
a Consiliului Local al Municipiului Bălți

**„Cu privire la aprobarea bugetului
municipal Bălți pentru anul 2026 (în prima lectură)”**

Inițiator proiect – Primarul mun. Bălți

Autor proiect – Direcția Generală Financiar-Economică

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie și finalitățile urmărite:

Proiectul de decizie, însoțit de nota informativă a Direcției generale financiar-economice, prevede aprobarea bugetului municipal Bălți pentru anul 2026 la venituri în sumă de 1 204 217,1 mii lei și la cheltuieli în sumă de 1 245 363,4 mii lei, soldul bugetar în sumă de – 41 146,3 mii lei.

Cadrul normativ relevant pentru elaborarea proiectului de decizie:

Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, care la art. 14 alin. (2) lit. n) prevede următoarele:

„Articolul 14. Competențele de bază ale consiliilor locale ... (2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: ... n) aprobă decizia bugetară anuală, precum și decizii privind modificarea bugetului local;”.

Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, care la art. art. 53 alin. (6) și (7), art. 55 prevede următoarele:

„Articolul 53. Legile bugetare anuale ...

(6) Nota informativă la proiectul legii bugetare anuale cuprinde informații de fundamentare a proiectului de buget, inclusiv performanța în cadrul programelor incluse în buget, factorii care au influențat alocarea resurselor, precum și explicații privind eventualele abateri de la limitele de cheltuieli aprobate în cadrul bugetar pe termen mediu. Informația prezentată în nota informativă la proiectul de buget reflectă rezultatele ultimilor doi ani bugetari, rezultatele estimate pentru anul bugetar curent, indicatorii planificați pentru anul bugetar viitor și estimările pentru cel puțin doi ani ulteriori.

(7) Bugetele se prezintă spre aprobare conform clasificății organizaționale și clasificății programelor, precum și conform clasificății economice pentru asigurarea controlului anumitor indicatori bugetari din partea Parlamentului. ...

Articolul 55. Deciziile bugetare anuale

(1) Autoritățile executive locale elaborează proiectele de decizii bugetare anuale în conformitate cu reglementările specifice stabilite prin Legea privind finanțele publice locale și le prezintă spre aprobare consiliilor locale corespunzătoare în termenul prevăzut de calendarul bugetar.

(2) Formatul de prezentare a deciziilor bugetare anuale este similar formatului de prezentare a legii bugetului de stat pe anul respectiv, prevăzut la art.53.

(3) La aprobarea bugetelor locale autoritățile administrației publice locale de toate nivelurile sunt obligate să respecte limitele de transferuri interbugetare.

(4) Consiliile locale examinează și adoptă deciziile bugetare anuale în termenul prevăzut de calendarul bugetar.

(5) În termen de 30 de zile de la data publicării legii bugetului de stat pe anul respectiv sau a legii privind modificarea acesteia, autoritățile administrației publice locale de toate nivelurile aduc bugetele corespunzătoare aprobate sau, după caz, modificate în concordanță cu prevederile legii menționate.

(6) În caz de nerespectare a prevederilor alin.(5), efectuarea transferurilor cu destinație generală la bugetele locale respective se suspendă până la efectuarea ajustărilor corespunzătoare.”.

Legea privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003, care la art. art. 21 prevede următoarele:

„Articolul 21. Examinarea și aprobarea bugetelor locale

(1) Autoritatea executivă prezintă autorității reprezentative și deliberative respective, cel târziu la data de 20 noiembrie, proiectul deciziei bugetare anuale spre examinare și aprobare.

(2) Proiectul deciziei bugetare anuale, însoțit de o notă informativă, prezentat spre aprobare autorității reprezentative și deliberative respective, include:

- a) proiectul deciziei bugetare anuale;
- b) anexele la proiectul deciziei, în care se vor reflecta:
 - sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului local;
 - componența veniturilor bugetului local;
 - resursele și cheltuielile bugetului local conform clasificății funcționale și pe programe;
 - nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de către autoritățile/instituțiile bugetare;
 - transferurile de la /către alte bugete;
 - sinteza proiectelor de investiții capitale finanțate de la bugetul local, inclusiv din contul transferurilor de la alte bugete, precum și lista proiectelor finanțate din surse externe;
 - efectivul-limită al statelor de personal din autoritățile/instituțiile bugetare finanțate de la bugetul respectiv;
 - programul anual al împrumuturilor;
- c) cuantumul fondului de rezervă;
- d) plafonul datoriei unității administrativ-teritoriale și plafonul garanțiilor acordate de autoritățile administrației publice locale;
- e) alte prevederi.

(3) Nota informativă la proiectul deciziei bugetare anuale cuprinde informații de fundamentare a proiectului de buget, inclusiv performanța în cadrul programelor incluse în buget, factorii care au influențat alocarea resurselor, precum și explicații cu privire la estimările de venituri și cheltuieli. Informația prezentată în nota informativă la proiectul de buget reflectă rezultatele ultimilor doi ani bugetari, rezultatele estimate pentru anul bugetar curent, indicatorii planificați pentru anul bugetar viitor și estimările pentru cel puțin doi ani ulteriori.

(4) Autoritatea reprezentativă și deliberativă examinează proiectul bugetului local în două lecturi:

- a) în prima lectură: se audiază raportul autorității executive respective privind proiectul bugetului local și se aprobă indicatorii generali ai bugetului: veniturile și

cheltuielile, soldul bugetar și sursele de finanțare, precum și plafonul datoriei unității administrativ-teritoriale și plafonul garanțiilor acordate de autoritățile administrației publice locale;

b) în lectura a doua: proiectul deciziei bugetare anuale se examinează și se votează pe articole/puncte sau, după caz, în ansamblu.

(5) Autoritatea reprezentativă și deliberativă aprobă decizia bugetară anuală cel târziu la data de 10 decembrie.

(6) În termen de 5 zile de la aprobarea deciziei bugetare anuale, autoritatea executivă prezintă direcției finanțe o copie a deciziei respective, legalizată de secretarul autorității reprezentative și deliberative.

(7) Direcția finanțe prezintă sinteza consolidată a bugetelor locale de nivelul întâi și al doilea aprobate, precum și alte materiale conform cerințelor și în termenele stabilite de Ministerul Finanțelor.”.

Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, potrivit căruia impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor locale.

Legea cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat nr. 419-XVI din 22.12.2006, care reglementează modul de administrare a datoriilor publice ale unităților administrativ-teritoriale și a garanțiilor acordate pentru împrumuturi.

Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 124 din 21.12.2023 cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului.

Circulara Ministerului Finanțelor nr. 06/2-07-30 din 25.08.2025 privind particularitățile elaborării de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor bugetelor locale pentru anul 2026 și a estimărilor pe anii 2027-2028.

Având în vedere existența cadrului legislativ-normativ necesar pentru examinarea chestiunii în cauză, prezentul proiect de decizie **este recomandat** pentru examinare în cadrul Consiliului Local al Municipiului Bălți.

Șef adjunct Direcție juridică

Oleg Leahu

04.12.2025